

EIERSKAPSKONTROLL

SKJERVØY ARBEIDSSAMVIRKE AS

Skjervøy kommune

Rapport 2022

Forord

På grunnlag av bestilling fra kontrollutvalget i Skjervøy kommune har KomRev NORD gjennomført en eierskapskontroll i Skjervøy Arbeidssamvirke AS. Kontrollutvalgets plikt til å påse at eierskapskontroll gjennomføres, følger av lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 23-2 bokstav d. En eierskapskontroll er en kontroll av hvorvidt den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring, jf. § 23-4.

Før igangsetting av eierskapskontrollen har revisjonen vurdert egen uavhengighet overfor Skjervøy kommune og Skjervøy Arbeidssamvirke AS, jf. kommuneloven § 24-4 og revisjonsforskriften §§ 16-19. Vi kjenner ikke til forhold som er egnet til å svekke tilliten til vår uavhengighet og objektivitet.

Vi takker Skjervøy kommune og Skjervøy Arbeidssamvirke AS for samarbeidet i gjennomføring av eierskapskontrollen.

Tromsø, 3.2.2022

Margrete Mjølhus Kleiven
*Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor
og prosjektleder*

Tone Jæger Karlstad
*Forvaltningsrevisor, ansvarlig for
kvalitetssikring*

SAMMENDRAG

KomRev NORD har gjennomført en eierskapskontroll i Skjervøy Arbeidssamvirke AS. Selskapet er tiltaksarrangør for NAV og det skal etter formålet styrke tiltaksdeltakernes muligheter til å skaffe seg eller beholde arbeid. Skjervøy Arbeidssamvirke AS tilbyr varig tilrettelagt arbeid (VTA) og arbeidsforberedende trening (AFT). Selskapet skal bidra til at deltakerne styrker kompetansen og arbeidsevnen, får økt mulighet for ordinært arbeid, forebygge og dempe skadevirkningene av arbeidsledighet og hindre utstøting av arbeidstakere som står i fare for å falle ut av arbeidslivet. Eierskapskontrollen retter seg mot Skjervøy kommune som eier av selskapet. Kommunen har siden etableringen av Skjervøy Arbeidssamvirke AS eid 100 % av aksjene.

I eierskapskontrollen bevarer vi problemstillingene:

- 1. Fører Skjervøy kommune kontroll med sine eierinteresser i Skjervøy Arbeidssamvirke AS?**
- 2. Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?**

Skjervøy kommunes styring av selskapet må skje innenfor rammene av gjeldende selskapslovgivning – som for dette selskapet er aksjeloven. Det vil si at Skjervøy kommunes påvirkning og styring av selskapet skal skje gjennom generalforsamling. For virksomhet som er organisert utenfor kommunen, må kommunen sikre god eierstyring herunder være bevisst på de mulighetene som gir grunnlag for påvirkning og styring slik at formålet med eierskapet oppnås. KS som er Kommunenes Sentralforbund, har gitt anbefalinger til kommunene om eierstyring og selskapsledelse. Revisors vurderinger av Skjervøy kommunes kontroll av og utøvelse av eierinteresser i Skjervøy Arbeidssamvirke AS er gjort opp mot enkelte bestemmelser i aksjeloven, vedtak i formannskapet og kommunestyret, vedtak i selskapets generalforsamling samt et utvalg av anbefalingene som KS har gitt til kommunene som selskapseiere. Vi har ikke gjort undersøkelser av selskapets drift. Revisors vurderinger er basert på skriftlige og muntlige opplysninger fra selskapet og fra kommunen. Både kommunedirektør og ordfører har gitt oss informasjon om hvilke styringsdokumenter Skjervøy kommune har med relevans for eierrollen. Om Skjervøy kommunes styring og kontroll av Skjervøy Arbeidssamvirke AS spesielt har vi innhentet opplysninger fra ordfører. Selskapet v/daglig leder og styreleder har oversendt dokumentasjon og svart skriftlig på spørsmål som vi har bedt om svar på. Vi har også fått svar på spørsmål som vi har sendt til selskapets revisor. Tidsperioden for denne eierskapskontrollen er 2019, 2020 og 2021.

Basert på våre funn og vurderinger er revisors konklusjoner at:

- 1. Skjervøy kommune til dels fører kontroll med sine eierinteresser i Skjervøy Arbeidssamvirke AS**
- 2. Kommunens eierinteresser utøves til dels i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse**

Skjervøy kommune har i delegeringsreglement angitt ansvar og roller i eieroppfølging. Formannskapet er ifølge reglementet rådgivende organ i eierskaps spørsmål i selskaper der kommunen har eierinteresser. Det fremkommer også i delegeringsreglementet hvilke fullmakter som er gitt til ordfører i forbindelse med eieroppfølging.

Kommunestyret vedtok i 2016 en eierskapsmelding. Eierskapsmeldingen gjelder for alle kommunene i Nord-Troms. Dette er en overordnet eierskapsmelding som langt på vei inneholder de generelle føringer for eierstyring i kommunen. Verken dette dokumentet eller andre strategiske dokumenter gjeldende for eierrollen eller selskapet definerer nærmere hva Skjervøy kommune ønsker med sitt eierskap i Skjervøy Arbeidssamvirke AS spesielt. Eier har dermed ikke definert noe som blir førende for sin egen eierutøvelse eller føringer for dette konkrete selskapet utover det som følger av selskapets vedtekter og som dermed binder selskapsledelsen. Ved vedtakelsen av eierskapsmeldingen i 2016 ble det bestemt at den skulle rulleres hvert fjerde år, men det er ikke gjort som forutsatt. Det ble også bestemt at selskapene skulle rapportere årlig til kommunestyret etter en fast mal, men dette er ikke gjennomført og ikke blitt etterspurt av kommunen som eier av selskapet.

Til tross for at slike overordnede føringer ikke er fastsatt og revidert som forutsatt, viser denne eierskapskontrollen at Skjervøy kommune følger opp selskapet og får informasjon fra selskapet. Det har vært fast praksis for å avholde eiermøter. Formannskapet er generalforsamling og drøfter sakene før det skal stemmes med én stemme i generalforsamling. Det har vært avholdt generalforsamlinger på de tidspunkter som loven krever og de saker som ifølge aksjeloven og selskapets vedtekter skal behandles av generalforsamlingen, er behandlet. Vi har gjennom denne eierskapskontrollen fått informasjon om at kommunen selv har sett at det er behov for å styrke etterprøvbareheten i sin eieroppfølging. Det er opplyst at det for framtiden vil bli skrevet referater fra eiermøter der det skal fremkomme hva som ble diskutert, stilt spørsmål om og stemt over i eiermøtet. Det er kommunestyret som er eier av selskapet selv om eieroppfølgingen er delegert til formannskapet, og i KS sine anbefalinger fremgår det uttrykkelig at kommunestyret bør få rapporteringer om selskapet.

Denne eierskapskontrollen viser at det er flere områder med potensiale for forbedringer når det gjelder å sette føringer for selskapet ut fra kommunens formål med eierskapet. Skjervøy kommune har gjennom eierskapsmeldingen fra 2016 fastsatt at det gjelder kompetansekrav for å sitte i styret til kommunens selskaper. Det er imidlertid ikke definert kompetansekrav for å være medlem av styret i Skjervøy Arbeidssamvirke AS. Opplysninger fra ordfører tilsier at kompetanse ble vurdert da det ble fremlagt forslag om medlemmer til styret i 2020. Ordfører utgjør valgkomité i kommunens selskaper og drøfter forslagene med formannskapet i forkant av generalforsamling. Skjervøy kommune har ikke gitt føringer til selskapet om å evaluere egen kompetanse ut fra eiers formål med selskapet.

Selskapet havnet i en krevende situasjon i begynnelsen av 2020 da det ble oppdaget at selskapets varebeholdning over flere år hadde vært overvurdert. Dette ble justert for i årsregnskapet for 2019 og selskapet gikk med betydelig underskudd. Selskapet var avhengig av økonomisk hjelp fra eier for fortsatt drift. Revisor oppfatter at det har vært tett dialog mellom selskapet og kommunens politiske og administrative ledelse fra og med dette ble avdekket.

Konklusjonen på de to problemstillingene bygger på vurderinger opp mot både anbefalinger fra KS, lovkrav og selskapets vedtekter. Dette oppsummeres med følgende:

Eier Skjervøy kommune har **oppfylt** anbefalinger fra KS om:

- valg av selskapsform
- eiermøter
- å sette av tid til kompetanseutvikling for samtlige folkevalgte tidlig i perioden
- oppnevning av sentrale folkevalgte som eierrepresentanter
- å ha bestemmelse om innkalling til generalforsamling i selskapets vedtekter
- balansert kjønnsrepresentasjon i styret

- vurderinger av kompetanse og sammensetning av styret

Aksjelovens bestemmelser om stiftelsesdokument (§§ 2-1 og 2-3), deltakelse på generalforsamlingen (§ 5-2), saker til behandling på generalforsamling (§ 5-5 (1) og (2)) er vurdert som **oppfylt**. Selskapets vedtekter § 5 som angir hvilke saker som skal behandles av generalforsamlingen, er også **overholdt** for de årene vi har undersøkt.

Eier Skjervøy kommune har **ikke oppfylt** anbefalinger fra KS om:

- å årlig fastsette overordnede prinsipper for sitt eierskap ved å utarbeide en eierskapsmelding
- årlig rapportering fra selskapet til kommunestyret
- anbefale styret å jevnlig å vurdere egen kompetanse ut fra eiers formål med selskapet

Anbefalingen fra KS om utarbeidelse og jevnlig revidering av styringsdokumentene og avtalene som regulerer styringen av selskapet, er vurdert som **i liten grad oppfylt**.

Noen av kriteriene i eierskapskontrollen retter seg mot selskapets styre. Revisor har vurdert at KS sin anbefaling om rutiner for håndtering av mulige habilitetskonflikter og om hvem som ikke kan sitte i styret, er **oppfylt**. Vi kan ikke se at KS anbefaling nr. 17 om styrevervregistrering er oppfylt. Det foreligger etiske retningslinjer for selskapsdriften og KS sin anbefaling om dette er derfor vurdert som **oppfylt**.

På bakgrunn av revisors funn, vurderinger og konklusjoner anbefaler vi Skjervøy kommune som eier av Skjervøy Arbeidssamvirke AS å vurdere tiltak for å sikre oppfyllelse av samtlige av de krav og anbefalinger som kommunen er vurdert opp mot i denne eierskapskontrollen.

Innholdsfortegnelse

SAMMENDRAG	5	
1	INNLEDNING OG SELSKAPSINFORMASJON	2
1.1	Bakgrunn og bestilling	2
1.2	Selskapsinformasjon.....	2
1.2.1	<i>Etablering, eierforhold og formål</i>	2
1.2.2	<i>Styret og daglig ledelse/drift</i>	3
2	PROBLEMSTILLINGER, KRITERIER OG METODE	6
2.1	Problemstillinger	6
2.2	Kriterier	6
2.3	Metode.....	6
3	KONTROLL, UTØVELSE OG OPPFØLGING AV KOMMUNENS EIERINTERESSER	8
3.1	Eierstyring	8
3.1.1	<i>Valg av selskapsform</i>	8
3.1.2	<i>Eierskapsmelding</i>	10
3.1.3	<i>Eierskapsseminarer</i>	13
3.1.4	<i>Gjennomgang og revisjon av avtaler og styringsdokumenter</i>	13
3.1.5	<i>Eiermøter</i>	15
3.1.6	<i>Oppnevning av eierrepresentanter</i>	16
3.1.7	<i>Generalforsamling</i>	16
3.1.8	<i>Styrets sammensetning og kompetanse</i>	18
3.1.9	<i>Bruk av valgkomité</i>	20
3.2	Styret	21
3.2.1	<i>Rutiner for habilitetskonflikter</i>	21
3.2.2	<i>Registrering av styreverv</i>	21
3.2.3	<i>Etiske retningslinjer for selskapsdriften</i>	22
3.3	Avtalemessige og juridiske forhold. Daglig leders fullmakter.....	22
3.4	Økonomiske forhold og fremtidsutsikter	23
3.5	Oppsummering og samlet konklusjon	24
4	UTTALELSER	25
5	ANBEFALINGER	25
6	REFERANSER	26

1 INNLEDNING OG SELSKAPSFORMLING

1.1 Bakgrunn og bestilling

Kontrollutvalget i Skjervøy kommune behandlet i sak 7/21, i møte 17.3.2021, bestilling av eierskapskontroll i Skjervøy Arbeidssamvirke AS. Eierskapskontroll rettet mot nevnte selskap har førsteprioritet i Skjervøy kommunes plan for eierskapskontroll 2021-2023, vedtatt av kommunestyret i møte 15.12.2020. Kontrollutvalget vedtok i sak 7/21 at det var ønskelig å utvide eierskapskontrollen til også å omfatte en forvaltningsrevisjon med problemstilling knyttet til om driften ved Skjervøy Arbeidssamvirke AS er i samsvar med selskapets vedtekter, relevant regelverk, vedtak og målsetninger. KomRev NORDs overordnede prosjektskisse for eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon ble behandlet av kontrollutvalget i møte 26.5.2021, i sak 16/21. Med kontrollutvalgets vedtakelse av overordnet prosjektskisse ble det bestemt at eierskapskontrollen skulle igangsettes sommeren 2021 og at forvaltningsrevisjonen igangsettes på et senere tidspunkt. Denne rapporten omhandler kun eierskapskontrollen.

1.2 Selskapsinformasjon

1.2.1 Etablering, eierforhold og formål

Skjervøy Arbeidssamvirke AS ble etablert høsten 1999 med en aksjekapital på kr 100 000 fordelt på 100 aksjer som eies av Skjervøy kommune. Aksjekapitalen ble i 2007 utvidet kr 1 million. Skjervøy kommune er fortsatt ene-eier av selskapet.

Selskapets formål er i vedtektene § 2 formulert på følgende måte:

«Selskapets formål er å være godkjent tiltaksarrangør for NAV, og skal videre bidra til:

- At deltakerne styrker kompetansen og arbeidsevnen
- Øke deltakernes mulighet for ordinært arbeid
- Forebygge og dempe skadevirkningene av arbeidsledighet
- Hindre utstøting av arbeidstakere som står i fare for å falle ut av arbeidslivet

NAV er bedriftens hovedkunde, men bedriften kan tilby atferdsterapi til andre dersom dette ikke går utover NAV's bestilling.

Det er et overordnet mål at selskapet drives i henhold til myndighetenes retningslinjer for slike tiltak».

På selskapets hjemmesider står det at formålet er menneskelig vekst og utvikling, og at visjonen er «for alle i Skjervøy». Hovedfokus beskrives å være på arbeidstakerne, som av en eller annen grunn for øyeblikket ikke kan delta i det ordinære arbeidslivet. Bedriften har varig tilrettelagt arbeid (VTA) og arbeidsforberedende trening (AFT). Arbeidstiltakene er til enhver tid tilknyttet bedriftens forskjellige avdelinger og tiltak. Det er fem hovedavdelinger: bruktbuikk, avskjerming, transport, ved og bygdeservice og maritim som tilbyr ulike varer og tjenester. Den viktigste samarbeidspartneren er NAV. Videre beskrives det på hjemmesiden til selskapet at det er samarbeid med lege, psykiatritjeneste, omsorgstjenesten, videregående opplæring, bofellesskapet, diverse arbeidsgivere, Skjervøy kommune og prosjektet «Samspill for trygghet og trivsel».¹

Det følger av Skjervøy kommunes delegasjonsreglement at ordføreren representerer kommunen i generalforsamling når andre ikke er valgt eller særskilt utpekt, jf. utklippet nedenfor.

---

¹ <https://asvo-skjervoy.no/>

Utklipp 1. Utdrag av Skjervøy kommunes delegasjonsreglement

Ordføreren representerer kommunen i organ, representantskap og generalforsamlinger, når andre ikke er valgt eller særskilt utpekt.

Ordføreren følger opp eierskapsmeldinger og ser til at det avholdes kontaktmøter der Skjervøy kommune har 100 % eierskap.

Det er formannskapet som møter i generalforsamling i Skjervøy Arbeidssamvirke AS og som følger opp kommunens eierskap utenfor generalforsamlinger.

1.2.2 Styret og daglig ledelse/drift

Dagens styre ble valgt av generalforsamlingen i april 2020 og har på senere generalforsamlinger blitt gjenvalgt. Styret består av tre faste medlemmer og ett varamedlem, jf. tabell 1 nedenfor.

Tabell 1. Styremedlemmer og varamedlemmer pr. november 2021

Styremedlemmer
Styreleder Vidar Brox-Antonsen
Styremedlem Johnny Mikkelsen
Styremedlem Tone Steffensen
Varamedlem Bjørnar Torneus

Kilde: Proff.no og selskapsdokumentasjon

Ifølge informasjon fra selskapet gjelder følgende system for styrehonorar:

- Styrets leder mottar godtgjørelse på kr 40 000
- Styrets medlemmer mottar godtgjørelse på kr 20 000
- Varamedlemmer godtgjøres for hvert møte.

Selskapets daglige leder er Line Ivara Nilsen Eliassen. Hun er også veileder og kvalitetsansvarlig. Hun har årslønn pr. 2021 på kr 648 000. Nestleder og attføringsansvarlig er Rolf Edgar Johansen. Han har årslønn pr. 2021 på kr 624 000. Øvrige syv ansatte/arbeidsledere er tilknyttet de ulike avdelingene og oppgavene som selskapet har.

Selskapets regnskapsfører er Itide Økonomi AS, og selskapets revisor er KPMG AS. Revisor mottar ca. kr 42 000 for ordinær revisjon. Av oppgaver som utføres av revisor utover pliktig revisjon, har styret opplyst at det gjøres «bekreftelser Brrg.no».

I tabellen nedenfor viser vi en oversikt over selskapets driftsresultat, egenkapital og gjeld for årsregnskapene for 2018, 2019 og 2020. Tall er oppgitt i hele tusen.

Tabell 2. Utdrag fra årsregnskapene fra 2019, 2020 og 2021

År	Driftsinntekter	Driftskostnader	Driftsresultat	Årsresultat	Sum egenkapital	Sum gjeld
2020	10 718	10 025	692	537	-1998	11 940
2019	10 034	12 957	-2923	-3133	-2535	10 177
2018	10 895	10 686	209	35	598	10 445

Kilde: proff.no

Særskilt om hendelser i selskapet avdekket i 2020 – kommunens økonomiske bistand

Selskapets årsregnskaper for perioden 2007-2018 inneholdt vesentlige feil i regnskapsførte varebeholdninger. Det hadde vært vesentlig overvurdert varelager over flere år. Det ble gjort korrigeringer av feilene i regnskapet for 2019. Årsregnskapet viste da underskudd på over kr 3 millioner. Sammen med tidligere års udekkede tap medførte det at hele aksjekapitalen på kr 1 millioner ble tapt, og at selskapet pr 1.1.2020 hadde en negativ egenkapital på nesten kr 2,5 millioner.

Formannskapet vedtok i møte 18.2.2020 likviditetslån til selskapet på kr 1,5 millioner for å bedre likviditeten i selskapet. I vedtaket sto det også at «Det forutsettes at styret gjør nødvendige grep for å få kontroll over økonomien».

Det ble i generalforsamling 21.4.2020 valgt et nytt styre i Skjervøy Arbeidssamvirke AS. Det nye styret begynte et arbeid for å sikre at Skjervøy Arbeidssamvirke fortsatt kunne ivareta ansvaret for de 26 brukerne av tiltakene i selskapet. I brev 25.5.2020 fra styret til Skjervøy kommune fremkommer det at for å unngå oppbud/konkurs er det helt nødvendig å få tilført ny kapital.

I brev fra styret redegjøres det for et umiddelbart behov for tilførsel av ny kapital på minimum kr 3 millioner for at det skal være grunnlag for fortsatt drift. Fra styret gis det forslag til hvordan kapitalbehovet kan dekkes; at kommunestyret omgjør til aksjekapital det tidligere innvilgede likviditetslånet på kr 1,5 millioner og bevilger ytterligere kr 1,5 millioner i ny aksjekapital. Dersom dette var mulig, ville selskapet få en positiv egenkapital på kr 535 000, og styret ville i så fall foreslå at aksjekapitalen nedskrives til kr 535 000. I brevet fra styret vises det også til behov for å få inndekket ekstraordinære utgifter som påløp i situasjonen som oppsto tidligere på året. Det forrige styret hadde i den forbindelse kjøpt inn eksterne tjenester for å finne ut hva som hadde skjedd og om følgene av de manipulerede varelagervurderingene. Det vises også til utgifter som selskapet hadde pådratt seg ved at styreleder og nestleder måtte utføre arbeid i daglig leders fravær, samt ikke refundert sykelønn fra NAV. Styret ba i brevet om at Skjervøy kommune som selskapets eier

- Omgjør lån kr 1 500 000 til aksjeinnskudd
- Bevilger ytterligere kr 1 500 000 i aksjeinnskudd
- Bevilger engangstilskudd kr 276 899 til dekning av ekstraordinære utgifter
- Nedskriver egenkapitalen til kr 535 000

Kommunestyrets vedtak i sak 34/20, i møte 9.6.2020 var som følger:

Utklipp 2. Kommunestyrets vedtak i sak 34/20, i møte 9.6.2020**Vedtak:**

Kommunestyret gjør følgende vedtak:

- 1. Likviditetslånet til Skjervøy ASVO på kroner 1.500.000,- omgjøres til aksjekapital.*
- 2. Ytterligere kroner 1.500.000,- betales inn til Skjervøy ASVO som ny aksjekapital.*
- 3. Det bevilges kroner 277.000,- i tilskudd til Skjervøy ASVO for å dekke ekstraordinære utgifter bedriften har hatt i forbindelse med gransking og arbeidet rundt dette.*
- 4. Punkt 1-3 finansieres med bruk av disposisjonsfond.*
- 5. Det forutsettes at styret umiddelbart setter inn tiltak som får driftsregnskapet for 2020 i balanse. Statusrapport om planlagte og gjennomførte tiltak legges fram for kommunestyret i oktober.*

I kommunestyrets møte i oktober 2020 ble det gitt en redegjørelse til kommunestyret om status i Skjervøy ASVO AS. Det er protokollført fra orienteringen at Skjervøy ASVO har brukt år 2020 til å stabilisere økonomien til virksomheten. Arbeidet har gått med til å kutte lønnskostnader, redusere varelageret og varekostnader ved produksjon. Det ble orientert om planlagte og gjennomførte tiltak ved Skjervøy ASVO, blant annet reforhandling av en rekke kontrakter og kutt i abonnementer. Det ble opplyst at ny strategi for bedriften var påbegynt og ville bli vedtatt i 2021.

2 PROBLEMSTILLINGER, KRITERIER OG METODE

2.1 Problemstillinger

På bakgrunn av kontrollutvalgets vedtak og bestilling, formulerte vi følgende problemstillinger for eierskapskontrollen:

- 1. Fører Skjervøy kommune kontroll med sine eierinteresser i Skjervøy Arbeidssamvirke AS?**
- 2. Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?**

2.2 Kriterier

Når kommunen har virksomhet utenfor egen organisasjon, gjelder ikke de styringssystemene som normalt gjelder for kommunens virksomhet etter lov om kommuner og fylkeskommuner. Styringen av virksomheten må følge de regler som gjelder for den aktuelle organisasjons-/selskapsformen. Den styringen som gjøres i selskapet av styret og administrerende direktør, kalles selskapsstyring. Skjervøy Arbeidssamvirke er organisert som et aksjeselskap og styringen av selskapet skal skje gjennom generalforsamling, styre og daglig leder. Den styringen som gjøres i selskapet av styret og daglig leder, kalles selskapsstyring. Som eier av et aksjeselskap skal kommunen ikke involvere seg direkte i selskapsstyringen. Eierstyring skjer blant annet gjennom generalforsamlingen, der aksjeeierne er den øverste myndigheten i selskapet. Ved bruk av generalforsamlingen som styringskanal, kan kommunen som eier på et overordnet nivå bestemme hvordan styret skal forvalte selskapet. Kommunen kan også etablere andre arenaer for utøvelse av eierstyring.

For å kunne gjøre vurderinger av Skjervøy kommunes kontroll av og eierutøvelse i Skjervøy Arbeidssamvirke, må vi utlede kriterier. Kriteriene skal være en målestokk for revisors vurderinger av kommunens eierskapsutøvelse. Kriteriene utledes fra følgende kilder:

- Lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven)
- Lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll, KS (2015)
- Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll, KS (2020)
- Vedtekter for Skjervøy Arbeidssamvirke AS
- Eventuelle eierskapsmeldinger eller vedtak om eierstyring fra kommunestyret

De konkrete kravene fra de ovennevnte kildene fremkommer i tekstbokser i de relevante kapitlene.

2.3 Metode

Eierskapskontrollen er gjennomført i overensstemmelse med *RSK 002 Standard for eierskapskontroll*², kommunelovens regler om gjennomføring av eierskapskontroll, jf. § 23-4, samt forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 10 og 14.

² Fastsatt av NKRFs styre 12.08.2020 og gjort gjeldende som god kommunal revisjonsskikk for eierskapskontroller med oppstartsbrev sendt etter 30.09.2020

Skjervøy kommune og Skjervøy Arbeidssamvirke AS ble orientert om eierskapskontrollen i oppstartsbrev 5.7.2021. Vi avholdt oppstartsmøte med selskapet v/styreleder og daglig leder 12.8.2021. Vi har ikke avholdt oppstartsmøte med Skjervøy kommune, men vi har fått tilsendt informasjon og dokumentasjon fra kommunedirektør i forbindelse med igangsettelsen av eierskapskontrollen.

For å belyse problemstillingene i eierskapskontrollen har vi innhentet informasjon gjennom dokumentasjon og e-postkorrespondanse med representanter fra selskapet og kommunen. Vi har blant annet bedt daglig leder og selskapets styre om å fylle ut skjemaer med konkrete spørsmål om selskapsdriften og kommunens eierstyring – såkalte «egenerklæringsskjema». Informasjon fra ordfører er innhentet gjennom intervju. Vi har også innhentet informasjon fra selskapets revisor KPMG. I brevet informerte vi om eierskapskontrollen og ba om å få tilsendt eventuelle nummererte brev, informasjon eller rådgivning som har vært utført overfor selskapet, samt andre opplysninger som kunne være av interesse for vår kontroll. Vi fikk tilsendt et nummerert brev sendt til selskapet og informasjon om bistand som er gitt selskapet. Vi har også fremskaffet selskapsopplysninger fra åpne kilder som søkemotoren proff.no, styrevervregisteret.no samt gjennom selskapets egne hjemmesider. Vi har innhentet årsberetninger, årsregnskap og innkallinger/protokoller fra styremøter og generalforsamlinger. Informasjon fra disse dokumentene inngår i datagrunnlaget for eierskapskontrollen. Vi har bedt om denne dokumentasjonen for årene 2019, 2020 og 2021.

Det innsamlede datamaterialet utgjør etter revisjonens vurdering et relevant og tilstrekkelig grunnlag for vurderingene og konklusjonene som fremgår av rapporten. Vi har sammenlignet de ulike typene data med hverandre for å avdekke eventuelle motsetninger i opplysninger som fremkommer i dem. På bakgrunn av forannevnte vurderinger og sammenligninger forutsetter revisjonen at det ikke er vesentlige feil i datamaterialet som presenteres i rapporten. Påliteligheten og gyldigheten er også søkt sikret på et overordnet nivå gjennom revisjonens interne kvalitetssikringssystem.

Vi understreker at eierskapskontrollen begrenser seg til en vurdering av Skjervøy kommune som eier av selskapet. En materiell vurdering av selskapets organisering, drift og funksjon faller således utenfor rammene for en eierskapskontroll. Vi gir likevel i rapporten informasjon om selskapet, styret og administrasjon med detaljeringsnivå som går utover informasjonen om den rene eierstyringen. Når dette presenteres er det som bidrag til en helhetlig fremstilling av selskapet og dets drift.

3 KONTROLL, UTØVELSE OG OPPFØLGING AV KOMMUNENS EIERINTERESSER

I dette kapitlet presenterer vi revisors funn og revisors vurderinger vedrørende problemstillingene som er lagt til grunn for eierskapskontrollen.

3.1 Eierstyring

3.1.1 Valg av selskapsform

Kommunen bør som eier sørge for en selskapsform som er tilpasset virksomhetens formål og oppgaver, behovet for eierstyring, samfunnsansvar, hensynet til innsyn, markedsforhold og det aktuelle lovverket.

Jf. KS-anbefaling nr. 1

Revisors funn

Informasjon om etablering av arbeidssamvirke (ASVO) i Skjervøy kommune er i kommunestyrets sak 19/99. Arbeidsdirektoratet hadde godkjent etablering av ASVO-tiltak i Skjervøy kommune med 110 plasser. Forutsetningen var at tiltaket drives i henhold til regelverket for ASVO. Det vises i saksfremlegget til at satsen for driftsstøtte er kr 82 000 pr deltaker pr år. En forutsetning er at kommunen må inn med kr 30 000 pr deltaker pr år. Tiltaket skulle ha en gradvis oppstart.

I saken vises det til at det må bli etablert et aksjeselskap med et styre som kan planlegge og ta ansvar for det som skal skje videre. Det vises i saksfremlegget videre til at bedriften skal organiseres med Skjervøy formannskap som generalforsamling, et styre på tre medlemmer med tre personlige vararepresentanter, daglig leder, arbeidsledelse, attføringsutvalg samt representanter fra arbeidsformidlingen eller andre ressurspersoner etter behov. Forretningsområdene som skal satses på er palleproduksjon, ødelagte fiskeredskaper, vaskeri, samt vedlikehold av parkanlegg/grøntanlegg om sommeren.

Revisor er forelagt stiftelsesdokumentet. Selskapet ble stiftet 7.6.1999. Stiftelsesdokumentet inneholder vedtekter som viser til at det skal være et aksjeselskap.

Kommunestyret i Skjervøy vedtok i sak 52/16, i møte 26.10.2016, en eierskapsmelding. Denne er utarbeidet av en arbeidsgruppe bestående av representanter fra alle kommunene i Nord-Troms, jf. beskrivelser i kapittel 3.1.3 nedenfor. Eierskapsmeldingen inneholder en del omtalt som «Nord-Troms kommunenes eierskapsstrategi» som er delt inn i flere tema hvorav to av dem er «vurdering av selskapsform» og «skille monopol og konkurransevirkosomhet». Det er noe informasjon om hvordan type virksomhet vil være bestemmende for valg av selskapsform. Det står ikke noe særskilt om selskapsform for arbeidsmarkedstilbud som kommunen engasjerer seg i.

Revisors vurdering

Revisor oppfatter at kommunen ved stiftelsen av Skjervøy Arbeidssamvirke gjorde vurdering av hvilken organisasjonsform som var tilpasset den aktuelle virksomheten. Skjervøy ASVO er en *tiltaksarrangør* etter tiltaksforskriften. Ifølge §§ 13-6 og 14-15 i tiltaksforskriften skal virksomheter som skal arrangere arbeidsforberedende trening og varig tilrettelagt arbeid, i utgangspunktet være organisert som aksjeforetak med kommunal aksjemajoritet. Dette er etter revisors syn noe som taler for at valgte selskapsform er den mest relevante, selskapets forpliktelser

tatt i betraktning. Revisors vurdering er dermed at Skjervøy kommune har **oppfylt** KS sin anbefaling nr. 1 om valg av selskapsform.

3.1.2 *Stiftelsesdokument*

For å stifte et aksjeselskap skal stifterne opprette et stiftelsesdokument. Stiftelsesdokumentet skal inneholde selskapets vedtekter. Stiftelsesdokument skal dessuten minst angi:

1. stifternes navn eller foretaksnavn, adresse og fødselsnummer eller organisasjonsnummer,
2. antall aksjer som skal tegnes av hver av stifterne,
3. det beløpet som skal betales for hver aksje (aksjeinnskudd)
4. tidspunktet for oppgjør av aksjeinnskudd
5. hvem som skal være medlemmer av selskapets styre
6. hvem som skal være selskapets revisor dersom årsregnskap skal revideres

Jf. aksjeloven §§ 2-1 og 2-3

Revisors funn

Selskapet har sendt stiftelsesprotokoll for Skjervøy Arbeidssamvirke AS til revisor. Det ble ifølge protokollen avholdt stiftelsesmøte med påfølgende konstituerende generalforsamling for Skjervøy Arbeidssamvirke AS 7.6.1999. Til stede som stiftere var Roy Waage, Kurt Michalsen, Ingrid Lønhaug, May Britt Klevstad og Halvar Solheim. Dokumentet inneholder angivelse av stifters navn og adresse, antallet aksjer, om aksjeinnskudd, medlemmer av styret og selskapets revisor. Stiftelsesdokumentet inneholder selskapets vedtekter.

Revisors vurdering

Basert på revisors gjennomgang av tilsendt stiftelsesdokument er revisors vurdering at kriterier fra aksjeloven §§ 2-1 og 2-3 om stiftelsesdokument er **oppfylt**.

3.1.2 Eierskapsmelding

Kommunestyrene bør hvert år fastsette overordnede prinsipper for sitt eierskap ved å utarbeide en eierskapsmelding for alle sine selskaper. Eierskapsmeldingen bør minimum ha disse hovedpunktene:

1. Oversikt over kommunens virksomhet som er lagt i selskaper og samarbeid
2. Politisk styringsgrunnlag gjennom kommunens prinsipper for eierstyring
3. Juridisk styringsgrunnlag knyttet til de ulike selskaps- og samarbeidsformene
4. Formålsdiskusjon og selskapsstrategi knyttet til de ulike selskapene, herunder styringsdokumentene
5. Selskapenes samfunnsansvar knyttet til miljø, likestilling, åpenhet, etikk osv

Jf. KS-anbefaling nr. 4 (2015)

Kommunen skal minst én gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret. Eierskapsmeldingen skal inneholde

- a) kommunens eller fylkeskommunens prinsipper for eierstyring
- b) en oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i
- c) kommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene som nevnt i bokstav b

Jf. kommuneloven § 26-1

Kommunestyret bør årlig få en rapport om tilstanden (økonomi, spesielle forhold osv. for selskapene).

Jf. KS-anbefaling nr. 4

Revisors funn

Ved ikrafttredelse av ny kommunelov høsten 2019 ble det lovfestet at kommunene skal utarbeide eierskapsmelding med nærmere bestemt innhold. Ifølge bestemmelsen skal eierskapsmelding utarbeides minst én gang i valgperioden. Det er kommunestyret selv som skal vedta eierskapsmeldingen. Det var ikke en tilsvarende bestemmelse i kommuneloven av 1992. Det har likevel vært anbefalt av KS å utarbeide eierskapsmelding, og revisor har undersøkt om Skjervøy kommune har hatt dette tidligere år.

På revisors forespørsel til kommunedirektør om hvorvidt Skjervøy kommune har utarbeidet eierskapsmelding fikk vi tilbakemelding om at kommunen ikke har utarbeidet en egen eierskapsmelding. Det ble utarbeidet en mal for en eierskapsstrategi av ei regional gruppe av økonomisjefer i 2016. Kommunestyret i Skjervøy ble forelagt denne i møte 26.10.2016, i sak 52/16. Kommunestyrets vedtak i saken var i fire punkter hvor de tre første vedtakspunktene innebærer krav til kommunen som eier og til de ulike virksomhetene i kommunalt eie:

«1. Skjervøy kommune vedtar eierskapsstrategien med vedlegg som kommunens verktøy for aktiv eierstyring.

2. Eierskapsstrategien rulleres hvert 4. år

3. Virksomheter kommunen har eierinteresser i skal rapportere om deres situasjon etter vedtatte mal innen 30.06 hvert år».

Det siste vedtakspunktet gjaldt endring i formulering i eierskapsmeldingen:

«På side 4 under skille monopol og konkurransevirkosomhet fjernes følgende; Kommunen bør ha et funksjonelt skille for å unngå mistanke om brudd på det relevante lovverket. Habilitet: Hele punktet fjernes, da det er en selvfølge at valgkomité/valgnemnd gjør vurderinger av habilitet før forslagene fremmes».

I eierskapsmeldingen som ved kommunestyrets vedtak i 52/16 ble gjort gjeldende står det blant annet i innledningen om hva som er formålet med eierskapsmelding:

Utklipp 3. Utdrag av Eierskapsmelding for Skjervøy kommune

Kommunene i Nord-Troms ønsker å ha en egen eierskapsmelding for å bedre legge til rette for å være en god forvalter av samfunnets verdier. Det har gjennom de siste tiåra vært en del negativ fokus på kommuner som forvaltere, gjennom mislighold og korrupsjonssaker. Det å ha fokus på eierskap synliggjør at politikerne må påta seg en annen rolle enn det som tradisjonelt har vært oppfattet som en politikerrolle. Dette med selskapsdannelse stiller store krav til samfunnsansvar både hos eierne og hos selskapene. For vår del vil det å bli mer bevisst utførelse av riktig eierskap og styring av og i selskap i seg selv medføre en gevinst. Kommunens ledelse, både politisk og administrativt, vil gis bedre grunnlag for refleksjon, og meldingen vil gi informasjon og på sikt bedre omdømme både for kommunen som tjenesteyter og forvalter og for de selskap vi eier eller er medeier i.

Eierskapsmeldingen inneholder oversikt over selskaper som de seks Nord-Tromskommunene har eierinteresser i, og det står at Skjervøy kommune eier Skjervøy Arbeidssamvirke med 100 %. Det fremgår ikke særskilt informasjon om Skjervøy Arbeidssamvirke AS, eller om føringer fra Skjervøy kommune til selskapet.

Sammen med eierskapsmeldingen ble det laget et eget rapporteringsskjema/mal som skulle sendes ut til de ulike virksomheter som kommunen har eierinteresser i. Som det sto i kommunestyrets vedtak i sak 52/16, skulle det rapporteres årlig til kommunestyrene fra selskapene. Dette vedtaks punktet var i tråd med anbefaling fra arbeidsgruppa for eierskapsmeldingen. Arbeidsgruppa fremla følgende forslag til ordning for rapportering fra selskapene til kommunestyrene:

- Rapporteringsskjemaet sendes til de ulike virksomhetene den enkelte kommune har eierinteresser i
- Den enkelte virksomhet skal sende skjemaet til kommunen hvert år innen 30.6.
- På bakgrunn av rapporteringen kan kommunestyret invitere inn bedrifter til informasjonsmøter/orientering, ut fra blant annet interesse for utvikling og framtidsutsikter, økonomiske situasjon eller kun for generell statusinformasjon.

Arbeidsgruppa anbefalte at eierskapsmeldinger skal fremlegges i kommunestyrenes høstmøter (oktober), etter at rapportene har kommet inn fra virksomhetene som kommunene har eierinteresser i.

Eierskapsmeldingen skulle vært fremlagt for kommunestyret på nytt i 2020, jf. kommunestyrets vedtak i sak 52/16 om at eierskapsstrategien skal rulleres hvert 4. år. Kommunestyret ble ikke forelagt eierskapsstrategi i 2020.

Rapporteringsskjemaene som arbeidsgruppa laget har ikke blitt benyttet. Kommunedirektør i Skjervøy kommune har i e-post til revisor opplyst at dette ikke har blitt brukt.

Styreleder i selskapet har i egenerklæringsskjema svart på revisors spørsmål om rapportering fra selskapet til Skjervøy angående driften av virksomheten. Han har opplyst at dette skjer årlig i forbindelse med generalforsamling på eiermøte. Det har også vært ekstraordinær rapportering til

kommunestyret, ifølge styreleder. Også ordfører har vist til at kommunestyret har bestemt at det skal rapporteres særskilt til kommunestyret. Kravet om særskilt rapportering til kommunestyret kom i 2020 etter at det ble oppdaget misligheter i selskapet og hvor det fremkom at selskapet hadde tapt aksjekapitalen og selskapet hadde en negativ egenkapital.

Kravet om rapportering til kommunestyret finner vi i kommunestyrets vedtak i sak 34/20, i møte 9.6.2020. Vi presenterte vedtaket i denne saken i sin helhet ovenfor i kapittel 1.2.2. Saken gjaldt omgjøring av likviditetslån, ny aksjekapital og tilskudd til selskapet. I vedtakets punkt 5 står det «*Det forutsettes at styret umiddelbart setter inn tiltak som får driftsregnskapet for 2020 i balanse. Statusrapport om planlagte og gjennomførte tiltak legges fram for kommunestyret i oktober*».

Særskilt rapportering til kommunestyret har altså ikke vært gjort tidligere. Revisor oppfatter at Skjervøy kommune har blitt orientert om selskapet gjennom eiermøter. Eiermøter har blitt avholdt i forbindelse med generalforsamling hvor formannskapet møter. Det inngår informasjon i innkallinger og prokoller fra møter i formannskapet hvor det har blitt avholdt også eiermøte i Skjervøy ASVO AS.

Revisors vurdering

Da kommuneloven av 2018 trådte i kraft høsten 2019 ble det krav om utarbeidelse av eierskapsmelding. Det står i kommuneloven § 26-1 at kommunen minst én gang i valgperioden skal utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret. Det er lovkrav til hva eierskapsmeldingen skal inneholde. Skjervøy kommune har ikke utarbeidet en eierskapsmelding etter at denne bestemmelsen trådte i kraft. Fristen for å ha fått en slik melding utarbeidet og vedtatt av kommunestyret selv er ikke utløpt.

Imidlertid er det relevant å ta i betraktning at også før ikrafttredelse av ny kommunelov inngikk anbefalinger om utarbeidelse av eierskapsmelding i KS sine anbefalinger for god eierstyring. At det ble vedtatt en eierskapsmelding i 2016 for Skjervøy kommune var i tråd med anbefaling nr. 4 fra KS (2015). Etter det revisor kan se, har ikke eierskapsmeldingen et innhold fullt ut i henhold til det som er anbefalt av KS om eierskapsmeldingens innhold. Det inngår for eksempel ikke særskilt informasjon om Skjervøy Arbeidssamvirke AS. Føringen i eierskapsmeldingen om at den skal rulleres har ikke blitt fulgt opp i Skjervøy kommune. Det ble ved utarbeidelsen av eierskapsmeldingen foreslått en løsning som skulle gjøre at kommunestyret årlig fikk rapport fra selskapene. Denne rutinen er imidlertid ikke blitt fulgt og kommunestyret har dermed ikke blitt forelagt fast årlig rapportering fra Skjervøy Arbeidssamvirke AS på den måte som var forutsatt ved vedtakelsen av eierskapsmeldingen.

Det er på nåværende tidspunkt **ikke relevant å vurdere** hvorvidt Skjervøy kommune har overholdt kommuneloven § 26-1 om utarbeidelse av eierskapsmelding etter kommunevalget i 2019. Etter revisors oppfatning har kommunen en eierskapsmelding som er gjeldende, men revisors vurdering er at Skjervøy kommune **ikke har oppfylt** KS sin anbefaling nr. 4 (2015) om eierskapsmelding. Det er ikke årlig fastsatt eierskapsmelding slik som anbefalt av KS. Eierskapsmeldingen som kommunen har hatt, har ikke hatt all den informasjon som KS har anbefalt som minimumskrav til eierskapsmeldinger.

Skjervøy kommune har ikke påsett at Skjervøy Arbeidssamvirke AS har benyttet rapporteringsskjemaet som var ment for å gi kommunestyret informasjon om selskapene som kommunen eier. Gjennom eiermøter er det gitt informasjon fra selskapet til kommunen v/formannskapet. Vi finner ikke informasjon om at det rapporteres til kommunestyret. Basert på foreliggende informasjon er revisors vurdering at KS anbefaling nr. 4 om årlig rapport til

kommunestyret om selskapet **ikke er oppfylt**. For 2020 bestemte imidlertid kommunestyret selv at det skulle rapporteres fra selskapet, men dette knytter seg til oppfølgingen av en konkret sak og gjaldt ikke generell rapportering fra selskapet.

3.1.3 Eierskapsseminarer

For å styrke det kommunale eierskapet anbefales det at kommunestyret får tid til kompetanseutvikling eksempelvis ved å avholde eierskapsseminarer for samtlige folkevalgte tidlig i perioden.

Jf. KS-anbefaling nr. 3

Revisors funn

Eierskapsmeldingen vedtatt i 2016 angir at det er viktig at «våre folkevalgte får innsikt i de roller man har som folkevalgt og i mange tilfeller også som styremedlem og representantskapsmedlem. Kommunens folkevalgte må ha en bevissthet om roller, styringslinjer og ansvarsfordeling. Ordfører har en særstilling som bindeledd mellom selskapene og kommunestyret, og dette bør derfor også inngå i folkevalgtopplæringen. I samme forbindelse bør rådmannen med sin rolle og funksjon klargjøres for kommunestyret. Våre kommunestyre inkluderer denne opplæringen i sin folkevalgtopplæring i regi av KS».

Revisor har gjennomgått innkallinger og protokoller fra møter i kommunestyret fra og med konstituerende møte høsten 2019 og til oktober 2021. Vi har ikke funnet skriftlig informasjon her som tilsier at det er gitt informasjon om eierstyring, fremlagt revidert eierskapsmelding eller satt av tid til kompetanseutvikling når det gjelder eierstyring. Ordfører har fortalt at det har blitt gitt opplæring til de folkevalgte om eierstyring og har sendt dokumentasjon til revisor. Vi har fått dokumentasjon for at det var folkevalgtopplæring i 2016 og i 2020. Folkevalgtopplæringen for valgperioden 2019-2023 var i regi av KS og ble avholdt 4. og 5. februar. Selve programmet inneholder ikke uttrykkelig informasjon om hvordan eierstyring har vært på agendaen. Vi finner at de folkevalgte i forbindelse med opplæringen måtte gjøre seg kjent med en bok fra KS som inneholder informasjon om selskapsorganisering- og styring.

Revisors vurdering

Vi legger til grunn muntlig informasjon fra ordfører om at de folkevalgte er gitt informasjon om eierstyring og at det er skriftlig informasjon som tilsier at selskapsorganisering- og styring var blant de tema som de folkevalgte skulle sette seg inn i. Revisors vurdering er på bakgrunn av dette at anbefaling nr. 3 fra KS er **opplylt**.

3.1.4 Gjennomgang og revisjon av avtaler og styringsdokumenter

Kommunestyret skal utarbeide, og bør jevnlig revidere, styringsdokumentene og avtalene som regulerer styringen av selskapet.

Jf. KS-anbefaling nr. 5

Revisors funn

Eierskapsmeldingen har, som redegjort for, ikke blitt revidert etter at den først ble utarbeidet og vedtatt av kommunestyret i 2016. Dette er et sentralt styringsdokument.

Styreleder har svart «ingen» på revisors spørsmål om «hvilke styringsdokumenter fra Skjervøy kommune har styret fått å forholde seg til». Styreleder har også svart «nei» på spørsmålene fra revisor om Skjervøy kommune har nedfelt andre type skriftlige retningslinjer ment for styrets arbeid og administrasjon/daglig ledelse.

Til kommunestyret 13. oktober 2020 ble det orientert fra daglig leder i selskapet at ny strategi for bedriften var påbegynt og vil bli vedtatt i 2021. Revisor oppfatter at rapporteringen til kommunestyret var oppfølging av kommunestyrets sak 34/20 der det ble bedt om informasjon fra selskapet til kommunestyret.

Om hvilke styringsdokumenter og etiske retningslinjer administrasjonen i selskapet forholder seg til, har daglig leder i egenerklæringsskjema opplyst at det er lovkrav, vedtekter, etiske retningslinjer og politikkdokument.

Når det gjelder selskapets vedtekter, har revisor fått tilsendt vedtektene som inngikk i stiftelsesdokumentet.

Som tidligere nevnt vedtok kommunestyret i 2020 å bevilge midler til selskapet. Ved at lån ble omgjort til aksjekapital og det ble tilført ny aksjekapital, måtte det gjøres endringer i vedtektene. Generalforsamlingen vedtok i juni 2020 forhøyelse av selskapets aksjekapital ved konvertering av fordring. Følgende vedtak ble truffet i sak 11:

- a) Aksjekapitalen økes fra NOK 1 000 000 med NOK 1 000 til NOK 1 001 000 ved økning av pålydende på samtlige av selskapets 100 aksjer fra NOK 10 000 pr. aksje til NOK 10 010 pr. aksje. I tillegg betales NOK 14 990 per aksje i overkurs. Samlet tegningsbeløp er NOK 1 500 000
- b) Økningen av pålydende på aksjene tegnes av dagens aksjonær
- c) Økningen av pålydende på aksjene tegnes i generalforsamlingsprotokollen
- d) Aksjeinnskuddet kan gjøres opp umiddelbart etter tegning ved motregning av fordring på NOK 1 500 000 som Skjervøy Kommune har mot selskapet. For nærmere beskrivelse av innskuddet vises det til styrets redegjørelse
- e) Økningen av pålydende på aksjene endrer ikke på rett til utbytte og rettigheter for øvrig
- f) Utgiftene til kapitalforhøyelsen er anslått til ca NOK 15 000. Utgiftene dekkes av selskapet.

I sak 12 ble det vedtatt endring av selskapets vedtekter i anledning kapitalforhøyelsene. Revisor har fått tilsendt selskapets vedtekter som har blitt endret som følge av nevnte vedtak i generalforsamlingen.

Revisors vurdering

Eierskapsmeldingen har ikke blitt revidert selv om det var bestemt av kommunestyret. Når det gjelder selskapets vedtekter, finner vi at disse har blitt revidert etter at det er gjort endring i selskapet. Revisor har ikke informasjon som tilsier at vedtektsendringer måtte gjøres ved andre anledninger. Revisors samlede vurdering er at Skjervøy kommune **i liten grad har oppfylt KS sin anbefaling nr. 5** om at kommunestyret skal utarbeide, og bør jevnlig revidere, styringsdokumentene og avtalene som regulerer styringen av selskapet. Vi legger i vurderingen avgjørende vekt på at eierskapsmelding ikke har blitt utarbeidet og forelagt kommunestyret slik som bestemt av kommunestyret.

3.1.5 Eiermøter

Det bør jevnlig gjennomføres eiermøter mellom kommunen og selskapet for å bidra til god kunnskap om og dialog med selskapet.

Jf. KS-anbefaling nr. 6

Revisors funn

Skjervøy kommunes eierskapsmelding fra 2016 har noen avsnitt under overskriften «Eiermøter». Her inngår det informasjon om hvem som skal delta på generalforsamling i aksjeselskaper. Det står også at «*I tillegg til generalforsamling/representantskap kan det arrangeres andre eiermøter. Det enkelte kommunestyre vurderer selv behov for, og hvordan slike eiermøter skal gjennomføres*».

Styreleder i Skjervøy Arbeidssamvirke AS har i egenerklæringsskjema vist til at det skjer rapportering fra selskapet til Skjervøy kommune årlig i forbindelse med generalforsamling på eiermøte. Det har også vært rapportert til kommunestyret. Når det gjelder rapportering til kommunestyret, finner vi at dette ble gjort høsten 2020 slik som forutsatt i vedtak fra kommunestyret. Dette gjaldt imidlertid en konkret sak, og ikke som ledd i jevnlig rapportering.

Ordfører har fortalt at på eiermøter er generalforsamlingen, styreleder og daglig leder. Han viste til at på møtene er det mulighet for representanter for eier til å stille spørsmål til selskapet og i disse møtene blir diskusjoner tatt. Det votes i eiermøtet slik at kommunen i generalforsamling utgjør én stemme. Eiermøte har stort sett vært avholdt i ett av de siste formannskapsmøtene i juni. Revisor er forelagt dokumentasjon fra Skjervøy kommune som viser at det har vært eiermøte og generalforsamling våren 2019, våren 2020 og våren 2021.

Ordfører har fortalt at det eier har bestemt, er at også eiermøter skal referatføres. Det vises til at det i etterkant av eiermøter ikke fremkommer i protokoll eller referat hva som har vært diskutert på eiermøtene og om hvilke spørsmål som har vært stilt og ulike diskusjoner som har vært tatt. Fra 2022 skal det derfor skrives referater som skal være offentlig tilgjengelig og disse skal finnes tilgjengelig hos kommunen.

Revisor har fått tilsendt innkallinger og protokoller fra styremøter som har vært avholdt i Skjervøy Arbeidssamvirke AS. Disse viser at det var tett dialog mellom selskapet og kommunens administrative og politiske ledelse da selskapet ble klar over forholdene knyttet til overvurderingen av varelager.

Revisors vurdering

Revisors vurdering er at Skjervøy kommune har **oppfylt** kriteriet fra KS sin anbefaling nr. 6 om jevnlig gjennomføring av eiermøter mellom kommunen og selskapet.

3.1.6 Oppnevning av eierrepresentanter

Det anbefales som hovedregel at kommunestyret oppnevner sentrale folkevalgte som selskapets eierrepresentanter i eierorganet.

Jf. KS-anbefaling nr. 7

Revisors funn

Det er formannskapet som følger opp kommunens eierskap til Skjervøy Arbeidssamvirke AS. I fremlegg i forkant av eierskapsmøtet våren 2021 står det at Skjervøy formannskap tar stilling til sakene som skal tas opp i generalforsamling i Skjervøy Arbeidssamvirke AS. Det står at formannskapet opptrer som én stemme i generalforsamling. Derfor skal formannskapet i forkant av generalforsamlingen avgjøres hvilke punkter de vil stemme for.

Revisors vurdering

Revisors vurdering er at Skjervøy kommune har **oppfylt** KS sin anbefaling nr. 7 om at kommunestyret oppnevner sentrale folkevalgte som selskapets eierrepresentanter i eierorganet.

3.1.7 Generalforsamling

Bestemmelser om innkallingsfrist til generalforsamling og representantskapsmøter bør tas inn i selskapets vedtekter, slik at det tas hensyn til kommunens behov for å ha tid til å behandle aktuelle saker.

Jf. KS-anbefaling nr. 8

Aksjeeierne har rett til å delta på generalforsamlingen, enten selv eller ved fullmektig ved eget valg. Retten til å delta på generalforsamlingen kan ikke begrenses i vedtektene.

Jf. aksjeloven § 5-2

Innen seks måneder etter utgangen av hvert regnskapsår skal selskapet holde ordinær generalforsamling. På den ordinære generalforsamlingen skal følgende saker behandles og avgjøres:

1. godkjenning av årsregnskapet og eventuell årsberetning, herunder utdeling av utbytte
2. andre saker som etter loven eller vedtektene hører under generalforsamlingen

Jf. aksjeloven § 5-5 (1) og (2)

Generalforsamlingen skal behandle:

- Fastsetting av årsberetning og regnskap
- Valg av styre
- Valg av styrets leder
- Fastsettelse av styrets og revisors godtgjørelse

Jf. Vedtekter for Skjervøy ASVO AS § 5

Revisors funn

I Skjervøy Arbeidssamvirke AS sine vedtekter § 5 står det at: «Generalforsamling innkalles med minst en ukes varsel og skal holdes innen utgangen av juni måned. Generalforsamlingen skal behandle:

- Fastsettelse av årsberetning og regnskap
- Valg av styre
- Valg av styrets leder
- Fastsettelse av styrets og revisors godtgjørelse

- Andre saker som er nevnt i innkallingen eller som i henhold til lov hører under generalforsamlingen».

Revisor har etterspurt og fått tilsendt innkallinger og protokoller fra generalforsamlinger i årene 2019, 2020 og 2021. I alle protokollene fremkommer det at Skjervøy kommune var representert med 1000 aksjer, ved Skjervøy Formannskap. Formannskapet har i generalforsamling hatt én stemme. Ordinær generalforsamling har disse årene blitt avholdt innen seks måneder etter utgangen av hvert regnskapsår, jf. møtetidspunktene 29.5.2019, 25.6.2020 og 24.6.2021. Årsregnskap og årsberetning er behandlet og avgjort av generalforsamling på disse tre møtene. Det er også behandlet saker som valg av styre og valg av revisor. Som tidligere nevnt er også vedtektsendring – som ligger under generalforsamling å avgjøre – behandlet av generalforsamlingen. Revisor har sett gjennom protokoller fra vedtak i formannskapet for eventuelle føringer for saker i generalforsamling. Vi fant formannskapets vedtak i sak 39/21 om at «*styrehonoraret økes til kr. 40 000 og kr. 20 000 til medlemmene*». I generalforsamling 24.6.2021 ble det truffet vedtak om økning av styrets godtgjørelse. Saken fra formannskapet ble altså fulgt opp i selskapet.

I 2020 ble det avholdt ekstraordinær generalforsamling som følge av forholdene omkring varelager som ble oppdaget. I ekstraordinær generalforsamling 21.4.2020 ble det valgt nytt styre og ny revisor. I den ordinære generalforsamlingen den 29.5.2020 ble styret og revisor gjenvalgt. Generalforsamlingen behandlet årsregnskap og vedtok at selskapets underskudd for året 2019 på kr 3 133 112 skal føres som udekket tap. Som tidligere redegjort for hadde selskapets varelager over flere år vært vesentlig overvurdert, og dette ble korrigert for i regnskapet for 2019.

Revisors vurdering

Ifølge aksjeloven § 5-10 annet ledd skal innkalling til generalforsamlingen være sendt senest en uke før møtet skal holdes, om ikke vedtektene setter en lengre frist. Skjervøy Arbeidssamvirke AS sine vedtekter inneholder bestemmelse om innkallingsfrist. Vedtektsbestemmelsen er i tråd med aksjeloven. Revisors vurdering er at anbefaling nr. 8 om bestemmelser om innkalling til generalforsamling er ivaretatt gjennom Skjervøy Arbeidssamvirke AS sine vedtekter. Revisors vurdering er dermed at KS sin anbefaling nr. 8 er **oppfylt**.

Skjervøy formannskap har deltatt på generalforsamling. Revisors vurdering er at aksjeloven § 5-2 er **oppfylt**.

Gjennomgang av innkallinger og protokoller fra generalforsamlinger avholdt i 2019, 2020 og 2021 viser at årsregnskap er behandlet og godkjent av generalforsamlingen. Videre har generalforsamlingen behandlet valg av styre, revisor og fastsettelse av godtgjørelse. Revisors vurdering er at aksjeloven § 5-5 (1) og (2) er **oppfylt**. Revisors vurdering er også at selskapets vedtekter § 5 er **oppfylt**.

3.1.8 Styrets sammensetning og kompetanse

Eier bør gjennom selskapets eierorgan sørge for at styrets kompetanse samlet sett er tilpasset det enkelte selskapets formål og virksomhet. Habilitetsspørsmål bør vurderes ved valg av styremedlemmer. Det anbefales også at selskapet sikrer opplæring av styremedlemmene.

Eierorganet bør tilstrebe balansert kjønnsrepresentasjon i styret. Kjønnbalansen bør sikres både blant de faste medlemmene til styret og blant varamedlemmene.

Eier bør anbefale styret jevnlig å vurdere egen kompetanse ut fra eiernes formål med selskapet. Styret bør etablere rutiner for å sikre nødvendig kompetanse.

Jf. KS-anbefaling nr. 9, 11 og 12

Revisors funn

Formannskapet valgte i møte 7.6.1999 en valgkomité for nytt styre i Skjervøy Arbeidssamvirke AS.

I tråd med innstillingen ble følgende valgt:

Leder	Halvar Solheim
Nestleder	Ingrid Lønhaug
Styremedlem	Torgeir Johnsen
	Kari Dyrnes
	Asle Amundsen

I tillegg ble det valgt tre varamedlemmer.

I eierskapsmeldingen fra 2016 er det et eget punkt om profesjonelle styrever. Det fremkommer at «vi skal etterstrebe profesjonalitet i styrene. Å påta seg styreverv i et aksjeselskap eller interkommunale selskaper, er et personlig verv. Det betyr at man ikke representerer verken partier, kommunen eller andre interessenter, men ivaretar bedriftens interesser på best mulig måte sammen med resten av styret og ut fra selskapets formål. Det følger naturlig av at profesjonelt eierskap utøves gjennom eierorgan. Kommunene støtter seg til anbefaling fra KS om at man skal etterstrebe at styret opptrer kollegialt, og at styremedlemmene samlet har den nødvendige kompetanse på plass». Det vises til at faglig forankret styreoppnevning skaper trygghet, og styret kan opptre både som generalist og fagspesifikt, og at det innbefatter krav til både kompetanse og egenskaper. Det er i eierskapsmeldingen listet opp hva som menes nærmere med krav til kompetanse og krav til egenskaper. Utklippet nedenfor er hentet fra eierskapsmeldingen.

Utklipp 4. Skjervøy kommunes krav til styrer, jf. Eierskapsmeldingen 2016Krav til kompetanse

- Kunnskap om aksjeloven, IKS-loven, kommuneloven, andre relevante lover, forskrifter og avtaler som har betydning for selskapets drift.
- Kunnskap om selskapets formål, vedtekter, organisasjon og historie.
- Kompetanse om private og kommunale regnskapsprinsipper, evne til å lese økonomiske utviklingstrekk og foreta nødvendige grep når nødvendig
- Kompetanse på offentlig forvaltning og de politiske og samfunnsmessige utfordringene til enhver tid.
- Spesialistkompetanse og erfaring på et eller flere områder som for eks. juss, økonomi, markedsføring, forvaltning, kommunalkunnskap, teknikk, HMS, ledelse, organisasjon.
- Kunnskap om trender og utviklingstrekk innenfor bransjen.
- Kunnskap om konkurrerende virksomheter

Krav til egenskaper

- Glede av, og vilje til å jobbe for, å oppnå gode resultater.
  - Motivasjon av å få tilført kontinuerlig kompetanse.
  - Mot til å stille kritiske spørsmål til daglig leder og andre i styret.
  - Evne til å finne fram til løsninger som styret samlet kan gå for.
  - Evne til å stille spørsmål uten å ha svaret
  - Evne og vilje til å prioritere tid til arbeidet i styret.
  - Høy integritet, herunder evnen til å tie om forretningsmessige transaksjoner og strategiske beslutninger.
-
- Evne til å akseptere at en ikke alltid tilhører flertallet og dersom noe går galt, frafalle behovet for å påpeke "Hva var det jeg sa"
  - Evne til å gi selskapet et godt omdømme.
  - Evne til å tilegne seg spesiell kompetanse om selskapet
  - Akseptere at styreleder er styrets talsmann utad

Revisor har ikke informasjon om at det er bestemt noen kompetansekrav særskilt for personer som foreslås for styret i Skjervøy Arbeidssamvirke AS. Det har ikke vært mange utskiftninger av medlemmer av selskapet styre gjennom årene.

På revisors forespørsel har vi fått tilsendt innkallinger til og protokoller fra møter i generalforsamlingen 2019, 2020 og 2021. Det var valg til styret i juni 2019 hvor følgende ble valgt: Leder: Irene Sandnes og styremedlemmer: Bjørn Karlsen, Ulla Laberg, Walter Skallebø, Vidar Brox-Antonsen. Varamedlemmer: Bjørnar Johansen og Virginia Anette Vitler.

Ved ekstraordinær generalforsamling 21.4.2020 ble det valgt nytt styre bestående av styreleder Vidar Brox-Antonsen, styremedlemmene Johnny Mikkelsen og Tone Steffensen. Vararepresentant ble Bjørnar Torneus. Sittende styre ble gjenvalgt ved generalforsamlingen i juni 2020. I generalforsamling i juni 2021 ble det vedtatt at det sittende styret gjenvelges.

Ordfører har fortalt at Skjervøy kommune vektlegger kompetanse ved valg av medlemmer til selskapets styre. Det er ordfører som utgjør valgkomité. Ordfører legger fram forslag og forslagene drøftes i formannskapet. Ordfører har vist til kommunens delegasjonsreglement hvor det står: «*Valg av styrerepresentanter i disse selskapene drøftes på forhånd i formannskapet*». Ifølge ordfører velges ikke styremedlemmer til selskapet blant politikere.

Revisor har stilt spørsmål til styreleder om styret gjør evalueringer av sitt eget arbeid. På dette fikk vi til svar at styret evaluerer etter hvert styremøte. Revisor finner i innkallinger til styremøter at «evaluering av styremøte» er fast sak. Det vises også i tilbakemeldingen at det sjelden kommer fram noe spesielt.

Revisors vurdering

Om kompetanse ved styrevalg, har Skjervøy kommune bestemmelser om dette i eierskapsmelding. Vi legger til grunn ordførers muntlige opplysninger om styrevalg og vi viser til at delegasjonsreglementet til kommunen angir hvordan styrevalg skal foretas og drøftes. Det er imidlertid ingen skriftlige opplysninger om hvilken kompetanse Skjervøy kommune mener at styret i Skjervøy Arbeidssamvirke AS skal inneha. Fram til 2020 var det få endringer i styresammensetningen ved valg av styre, og revisor legger til grunn at generalforsamlingen vurderte at styret innehadde den kompetansen som var relevant for det aktuelle selskapet. Vi legger også til grunn at det ble gjort ved styrevalg i 2020.

Revisors vurdering er at KS sin anbefaling nr. 9 er **oppfylt**. Vi legger vekt på ordførers beskrivelser av hvordan styrevalg gjøres for Skjervøy kommunes selskaper.

KS sin anbefaling nr. 11 er **oppfylt** ved at det er både menn og kvinner i styret i Skjervøy ASVO AS.

Vi har ikke opplysninger om at Skjervøy kommune som eier har anbefalt styret å vurdere egen kompetanse ut fra eiernes formål med selskapet. Styret gjør evalueringer av styremøtet, men vi har ikke opplysninger om at styrer vurderer egen kompetanse opp mot eiers formål med selskapet. Revisors vurdering er at KS sin anbefaling nr. 12 om at eier bør anbefale styret jevnlig å vurdere egen kompetanse ut fra eiernes formål med selskapet **ikke er oppfylt**.

3.1.9 Bruk av valgkomité

Bruk av valgkomité ved valg av styrer i kommunalt eide selskaper bør fastsettes i vedtektene.

Jf. KS-anbefaling nr. 10

Revisors funn

Skjervøy kommunes eierskapsmelding fra 2016 angir at «Hvert kommunestyre har egen valgkomité som innstiller til kommunestyret ved valg av styrerepresentanter. Valgkomiteen skal ivareta habilitet ved vurdering av kandidater for styreverv».

Skjervøy Arbeidssamvirke AS sine vedtekter inneholder ikke bestemmelse om bruk av valgkomité. Som redegjort for i pkt. 3.1.8 ovenfor ble det benyttet valgkomité ved det første styrevalget i selskapet.

Revisors vurdering

KS sin anbefaling om at bruk av valgkomité bør fastsettes i vedtektene er **ikke oppfylt**. Skjervøy kommune har imidlertid i eget delegasjonsreglement en bestemmelse som ivaretar formålet med dette når ordfører drøfter forslagene med formannskapet.

3.1.10 *Bruk av numeriske vararepresentanter*

Det anbefales at det oppnevnes varamedlemmer til styret i selskaper. Ordningen med numeriske varamedlemmer bør benyttes for å sikre kontinuitet og kompetanse i styret.

Jf. KS-anbefaling nr. 14

Revisors funn

I Skjervøy kommunes eierskapsmelding fra 2016 står det om vararepresentasjon i styret. Det står at «for å sikre kontinuitet og kompetanse skal det i selskap vi er medeiere i, så langt mulig med vararepresentasjon i styret, brukes numeriske vara (fremfor personlige vara)».

Sittende styre består av tre medlemmer og ett styremedlem. Det er dermed ikke relevant med en ordning med numeriske varamedlemmer. Kontinuiteten og kompetansen er sikret ved at det er ett varamedlem. Det var tidligere flere medlemmer av styret, og da var det personlige varamedlemmer.

Revisors vurdering

Det er oppnevnt et varamedlem til styret i Skjervøy Arbeidssamvirke AS, og den delen av anbefaling nr. 14 er **oppfylt**. Det er ett varamedlem til styret, og det er ikke relevant å følge ordningen med numeriske varamedlemmer.

3.2 Styret

3.2.1 *Rutiner for habilitetskonflikter*

Det anbefales at styrene etablerer faste rutiner for å håndtere mulige habilitetskonflikter. Ordfører og kommunedirektør bør ikke sitte i styret i selskaper.

Jf. KS-anbefaling nr. 15

Revisors funn

På revisors spørsmål om styret har etablert faste rutiner for å håndtere mulige habilitetskonflikter, svarte styret i egenerklæringsskjema at dette håndteres i hvert enkelt tilfelle. Ordfører eller kommunedirektør sitter ikke i styret i Skjervøy Arbeidssamvirke AS.

Revisors vurdering

Revisor legger til grunn styreleders opplysninger om at mulige habilitetskonflikter avgjøres dersom aktuelt. Revisor har ikke opplysninger om at habilitetsspørsmål har vært aktuelle i selskapet. Vi vurderer at anbefaling nr. 15 er **oppfylt**.

3.2.2 *Registrering av styreverv*

Alle som påtar seg styreverv og som sitter i ledelsen for kommunale foretak og selskaper bør registreres i KS sitt styrevervregister.

Jf. KS-anbefaling nr. 17

Revisors funn

Revisor finner ikke ved søk i KS sitt styrevervregister at styremedlemmene i Skjervøy Arbeidssamvirke AS er registrert der med styrevervet. Vi har ikke informasjon om at

generalforsamlingen har vedtatt å tilslutte seg til styrevervregisteret. Daglig leder og styreleder er oppført i styrevervregisteret som folkevalgte, men tilknytningen til Skjervøy Arbeidssamvirke AS er ikke registrert i styrevervregisteret.

Revisors vurdering

Revisors vurdering er at anbefaling nr. 17 **ikke er oppfylt**.

3.2.3 *Etiske retningslinjer for selskapsdriften*

Kommunens selskaper bør ha en aktiv og bevisst holdning til etiske spørsmål. Selskapet kan utarbeide, benytte og jevnlig revidere etiske retningslinjer for selskapsdriften.

Jf. KS-anbefaling nr. 19

Revisors funn

Daglig leder i selskapet har sendt dokumentet *Etiske retningslinjer for Skjervøy Arbeidssamvirke AS* til revisor. Dokumentet inneholder opplysninger om når det ble utarbeidet, sist revisjonsdato og dato for neste revisjon. De etiske retningslinjene inneholder informasjon om selskapets vedtektsfestede formål og visjon. Retningslinjene er delt inn i de to områdene «forretning» og «oss mennesker imellom».

Revisors vurdering

Revisors vurdering er at anbefaling nr. 19 fra KS er etter revisors vurdering **oppfylt**.

3.3 Avtalemessige og juridiske forhold. Daglig leders fullmakter

I egenerklæringsskjemaet til styret og daglig leder har revisor stilt spørsmål tilknyttet avtalemessige og juridiske forhold som er relevante for selskapet. På disse spørsmålene fikk vi følgende tilbakemeldinger:

- Selskapet gjør innkjøp for å kunne drive bedriften, både for felles drift og for produkt og tjenester. På spørsmål om hvordan selskapet forholder seg til regelverket har daglig leder opplyst at selskapet forholder seg til regelverket som offentligrettslig organ da selskapet er organisert som et aksjeselskap.
- Selskapet opplyser å ikke benytte rådgivere utenfor selskapets egne ansatte
- Selskapet har ikke heftelser i fast eiendom
- Om økonomiske forpliktelser fikk vi opplyst at bedriften har to lån i kommunalbank og leasing av biler/truck
- Forsikringene til selskapet er i KLP for næringsbil, næringsbygg, næringsdrift, transport, yrkesskade/ulykke, avbrudd. Det er ikke tegnet styreansvarsforsikring.
- Selskapet har ikke uoppgjorte skatte- eller merverdiavgiftskrav, tvister for domstolene eller pågående konflikter med samarbeidspartnere eller ansatte
- Om irregulære forhold, ble det vist til at det ble avdekket i 2020 og det ble anmeldt. Det er ikke kjennskap nå til at det er begått irregulære eller straffbare forhold relatert til virksomheten.
- Om håndtering av varsler og konflikthåndtering, ble det vist til at selskapet har rutiner for det i avvikssystemet. Dette er beskrevet i personalhåndboken.

3.4 Økonomiske forhold og fremtidsutsikter

I egenerklæringsskjema som revisor sendte til daglig leder inngikk det spørsmål om økonomiske forhold og fremtidsutsikter. Svarene på disse spørsmålene gjelder fra og med året 2021 og presenteres avslutningsvis i dette kapitlet. Vi har inntatt også opplysninger fra selskapets styremøter i 2020 hvor styret måtte ta stilling til om det var grunnlag for fortsatt drift.

Fortsatt drift ble sak på styremøte i 10.2.2020 etter at det ble avdekket at selskapets varelager var overvurdert i regnskapet over en lang periode. Dette ble justert for i årsregnskapet 2019 og årsregnskapet viste dermed underskudd. I sak 15/20 diskuterte styret grunnlaget for fortsatt drift. Det var på tidspunktet ikke grunnlag for videre drift uten at det ble tilført betydelig kapital til selskapet. Utfra regnskapsrapporter hadde selskapet en negativ egenkapital på i overkant av kr 2,4 millioner. Det meldes om at likviditeten i selskapet ikke er tilfredsstillende, men det var i februar 2020 ikke fullstendig oversikt. Det fremkommer av styreprotokoll at eier ved ordfører flere ganger har sagt til fungerende daglig leder og styret at Skjervøy Arbeidssamvirke skal bestå, og at de skal bidra med kapital slik at selskapet skal kunne drives videre. Styret valgte å fortsette driften til etter Eiermøte 18. februar for å se om det var villighet i Eiermøte til å tilføre nødvendig likviditet til selskapet³.

I protokoll fra styremøte den 25.2.2020 står det i sak 28/20 at selskapet har fått lovnad om økt aksjekapital fra eier. Det står videre at «Styret mener at eier er grundig informert om den situasjon selskapet er i. Vi mener det derfor er klart at vi vil få tilført ny egenkapital. Da vil det etter styrets mening være forsvarlig å opprettholde selskapets drift og at vi ikke trenger å slå selskapet konkurs».

Styret vedtok i møte den 28.4.2020, i sak 52, at det skulle utformes forslag til søknad om tilførsel av kapital fra eier.

Ved behandlingen av årsregnskapet for 2019 i generalforsamlingen 25.6.2020 gjengir vi informasjon fra noter til årsregnskapet 2019, under overskriften «Fortsatt drift»:

«Selskapets resultat for 2019 er negativt med kr 3 133 122. Det er avdekket at selskapets varelager i tidligere perioder har vært vesentlig overvurdert. I 2019 er varebeholdningen korrigert, noe som medfører at selskapets varekostnader for 2019 er høyere enn det som representerer periodens varekostnad. Forutsetningen for fortsatt drift er lagt til grunn for selskapets regnskap. Selskapets regnskapsmessige egenkapital er tapt. Dette er egnet til å skape usikkerhet om den regnskapsmessige forutsetningen om fortsatt drift. Selskapet har i 2020 fått tilført et likviditetslån på MNOK 1,5 fra eier. Styret vil foreslå at dette lånet konverteres til egenkapital, og vil ytterligere foreslå nyemisjon på MNOK 1,5 for å sikre at selskapets egenkapital er inakt. Planlagte tiltak vurderes å sikre forutsetningen for fortsatt drift, men er avhengig av tilslutning fra selskapets eier.»

Revisor har gjennom egenerklæringsskjema stilt daglig leder spørsmål om selskapets framtidsutsikter. På spørsmålet om hvilke faktorer som er sentrale for selskapets forutsetninger for videre drift svarte daglig leder «Økonomisk kontroll, gode relasjoner til samarbeidspartnere og forutsigbarhet». Daglig leder svarte «nei» på spørsmålene om selskapet har identifisert forhold som tilsier at driftsforutsetningene blir svekket og om det foreligger økonomiske forhold som tilsier en forverring av selskapets drift.

---

³ Jf. protokoll fra styremøte 10.2.2020

3.5 Oppsummering og samlet konklusjon

Basert på våre funn og vurderinger er revisors konklusjoner at:

- **Skjervøy kommune til dels fører kontroll med sine eierinteresser i Skjervøy Arbeidssamvirke AS**
- **Kommunens eierinteresser utøves til dels i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse**

Våre vurderinger er:

Eier Skjervøy kommune har *oppfylt* anbefalinger fra KS om:

- valg av selskapsform
- eiermøter
- å sette av tid til kompetanseutvikling for samtlige folkevalgte tidlig i perioden
- oppnevning av sentrale folkevalgte som eierrepresentanter
- å ha bestemmelse om innkalling til generalforsamling i selskapets vedtekter
- balansert kjønnsrepresentasjon i styret
- vurderinger av kompetanse og sammensetning av styret

Aksjelovens bestemmelser om stiftelsesdokument (§§ 2-1 og 2-3), deltakelse på generalforsamlingen (§ 5-2), saker til behandling på generalforsamling (§ 5-5 (1) og (2)) er vurdert som *oppfylt*. Selskapets vedtekter § 5 som angir hvilke saker som skal behandles av generalforsamlingen, er også *overholdt* for de årene vi har undersøkt.

Eier Skjervøy kommune har *ikke oppfylt* anbefalinger fra KS om:

- å årlig fastsette overordnede prinsipper for sitt eierskap ved å utarbeide en eierskapsmelding
- årlig rapportering fra selskapet til kommunestyret
- anbefale styret å jevnlig å vurdere egen kompetanse ut fra eiers formål med selskapet

Anbefalingen fra KS om utarbeidelse og jevnlig revidering av styringsdokumentene og avtalene som regulerer styringen av selskapet, er vurdert som *i liten grad oppfylt*.

Noen av kriteriene i eierskapskontrollen retter seg mot selskapets styre. Revisor har vurdert at KS sin anbefaling om rutiner for håndtering av mulige habilitetskonflikter og om hvem som ikke kan sitte i styret, er *oppfylt*. Vi kan ikke se at KS anbefaling nr. 17 om at alle med styreverv og ledelse i kommunale selskapet bør være registrert i styrevervregisteret er *oppfylt*. Det foreligger etiske retningslinjer for selskapsdriften og KS sin anbefaling om dette er derfor vurdert som *oppfylt*.

4 UTTALELSER

Ifølge forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 14 tredje ledd skal revisor sende utkast til rapport om eierskapskontroll til uttalelse til selskapet som er omfattet av eierskapskontrollen og til den som utøver kommunens eierfunksjon. Revisor sendte utkast til rapport til Skjervøy Arbeidssamvirke AS v/styreleder og daglig leder den 12.1.2022. Rapportutkast ble samme dag sendt til Skjervøy kommune v/ordfører. Kommunen og selskapet har gitt tilbakemelding om at det ikke avgis uttalelse til rapporten.

5 ANBEFALINGER

På bakgrunn av revisors funn, vurderinger og konklusjoner i eierskapskontrollen, anbefaler vi Skjervøy kommune som eier av Skjervøy Arbeidssamvirke AS å vurdere tiltak for å sikre oppfyllelse av samtlige av de krav og anbefalinger som kommunen er vurdert opp mot i denne eierskapskontroll.

6 REFERANSER

- Lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven)
- Lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll, KS (2015)
- Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll, KS (2020)
- Vedtekter for Skjervøy Arbeidssamvirke AS
- Innkallinger og protokoller fra styremøter og generalforsamlinger i Skjervøy Arbeidssamvirke AS
- Innkallinger og protokoller fra møter i Skjervøy formannskap, Skjervøy kommunestyre

Om selskapet og vår forvaltningsrevisjonskompetanse

KomRev NORD IKS utfører helhetlig revisjon av kommuner og fylkeskommuner, kommunale foretak, interkommunale selskaper, offentlige stiftelser, kirkeregnskap og legater. Selskapets eiere og oppdragsgivere er Troms og Finnmark fylkeskommune, Nordland fylkeskommune, tolv kommuner i Nordland og 28 kommuner i Troms og Finnmark.

Vårt hovedkontor ligger i Harstad, og vi har avdelingskontorer i Tromsø, Narvik, Finnsnes, Bodø, Sortland, Sjøvegan, Leknes og Svolvær.

Vi har 45 medarbeidere som samlet innehar lang erfaring fra og god kunnskap om offentlig sektor og revisjon.

Selskapet er uavhengig i forhold til kommuner, stat, privat næringsliv og andre institusjoner i samfunnet.

Vårt forvaltningsrevisjonsteam består av 14 medarbeidere med høyere utdanning innen ulike fag:

- Rettsvitenskap
- Sosiologi
- Statsvitenskap
- Samfunnsøkonomi

KomRev NORD har tidligere gjennomført følgende forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller i Skjervøy kommune:

Kvalitet og ressursbruk i eldreomsorgen,	2021
Det psykososiale miljøet i barnehager og skoler,	2019
Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg,	2017
Barnevern,	2016
Undersøkelse i Skjervøy Fiskeriutvikling AS,	2015

